

تحریم ناشران اسرائیلی از سوی ۱۰۰۰ نویسنده دنیا

بیش از یک هزار نویسنده با آغاز یک طرد گسترده علیه ناشران اسرائیلی، مخالفت خود را با حمله نظامی رژیم صهیونیستی اعلام کردند. آنها با امضای نامه‌ای که در تاریخ ۲۸ اکتبر (۷ آبان) منتشر شد، توضیح داده‌اند که صنعت نشر با «حمیق‌ترین بحران اخلاقی، سیاسی و فرهنگی در قرن بیستم» روبه‌روست. نویسندگانی از جمله برندگان جایزه نوبل، جایزه پولیتزر و «سالی رونی» این کارزار را امضا کرده و به بزرگ‌ترین طرد فرهنگی تاریخ علیه صنعت نشر اسرائیل پیوسته‌اند. این نامه توسط جنبش‌واره ادبیات فلسطین با همراهی گروه‌های دیگری مانند «کتاب علیه نسل‌کشی» و «کتاب‌های عاری از سوخت فسیلی» تهیه شده و به وضعیت غزه می‌پردازد. «کتاب‌های عاری از سوخت فسیلی» همان گروهی است که طرد چندین جشنواره ادبی را به دلیل روابط مالی آنها با شرکت‌های مرتبط با جنگ و مسائل تغییرات آب و هوایی درخواست کرده است.

در این نامه آمده است: «اسرائیل غزه را زیست‌ناپذیر کرده است. شمار دقیق فلسطینیان کشته شده از اکتبر (۲۰۲۳) تاکنون مشخص نیست زیرا اسرائیل تمامی زیرساخت‌ها، از جمله امکانات آمارگیری و دفن کشته‌شدگان را نابود کرده است. با این حال، می‌دانیم که اسرائیل دست کم ۴۳۳۶۲ فلسطینی را از اکتبر تاکنون در غزه کشته است و این بزرگ‌ترین جنگ علیه کودکان در قرن حاضر است.» این نامه در واکنش به این رویدادها، امضاکندگانی را به شناخت نقش مهم فرهنگ در این میانه فرا خوانده است: «مؤسسات فرهنگی اسرائیلی که اغلب مستقیماً با دولت همکاری می‌کنند، در پنهان‌سازی و هنر آرای سلط مالکیت و سرکوب میلیون‌ها فلسطینی طی دهه‌ها نقش اساسی داشته‌اند.» این نامه می‌افزاید: «ما نقشی داریم که باید ایفا کنیم. ما نمی‌توانیم با وجدان راحت با مؤسسات اسرائیلی بدون بررسی رابطه آنها با ایالت‌ها و کوچ اجباری (فلسطینیان) همکاری کنیم» و به تأخیر تحریم‌های ادبی مشابه علیه رژیم آفریقای جنوبی در دوران آپارتاید اشاره می‌کند. شمار امضاکندگانی این نامه تا کنون از هزار نویسنده فراتر رفته است.

خبر

اقدام شجاعانه «سالی رونی»

در مواجهه با درخواست ناشر اسرائیلی

نویسنده ابرلندی

صهیونیست‌ها را شوکه کرد

سالی رونی، نویسنده و فیلمنامه‌نویس ابرلندی که آثارش در سال‌های اخیر محبوبیت فراوانی بین خوانندگان آثار ادبی به دست آورده، اخیراً با پیوستن به یک کارزار مهم در بزرگ‌ترین تحریم فرهنگی تاریخ علیه صنعت نشر اسرائیل مشارکت کرده است. رونی نویسنده مطرحی در ادبیات جهان است که پیش از این هم با اقدام شجاعانه دیگری به امضالگران صهیونیستی «نه» گفته است. زمانی که ناشری اسرائیلی می‌خواست کتاب جدید او، یعنی «دنیای زبیا، تو کجایی؟» را به عبری ترجمه کند، سالی رونی که ۲۴ سال پیشینش به عبری ترجمه شده بود، اجازه ترجمه رمان را به ناشر اسرائیلی نداد و اعلام کرد این تصمیم را به خاطر حمایت از فلسطینیان گرفته است.

رمان «دنیای زبیا، تو کجایی؟» سومین اثر این نویسنده ابرلندی است که با استقبال خوب مخاطبان در سراسر جهان مواجه شده است. رونی درباره تصمیم خود برای مخالفت با ترجمه و انتشار کتاب جدیدش در اسرائیل گفته است: «تنها چیزی که لازم داریم دو تا چشم است تا ببینیم در آنجا چه خبر است، تحقیر و تبعیض که در ایست‌تازسی‌ها است، شهرک‌نشینانی که فریاد می‌کنند و اسلحه‌هایشان را تاب می‌دهند، دیوار حائل، سیم‌های خاردار و اردوگاه‌های پناهندگان.» این اقدام رونی اسرائیلی‌ها را شوکه کرد و طبعاً در آنجا پاسخ‌هایی به این اقدام رونی داده شد. برخی فروشگاه‌های زنجیره‌ای فروش کتاب‌های قبلی او را متوقف کردند و فروشگاه‌های اینترنتی کتاب هم به همین شکل. سال‌ها رونی این اقدام را زیر پرچم جنبش BDS انجام داده است؛ کمپینی که برای «پایان دادن به حمایت بین‌المللی از ظلم اسرائیل به فلسطینی‌ها و فشار آوردن بر اسرائیل برای رعایت قوانین بین‌المللی» کار می‌کند. رونی در بیانیه‌ای اعلام کرده در حالی که «بسیار مفتخر» است رمان‌های قبلی‌اش به عبری ترجمه شده است، برای حمایت از تحریم‌ها فعلاً حقوق ترجمه را به یک مؤسسه انتشاراتی مستقر در اسرائیل نمی‌فروشد. در بیرون از اسرائیل هم تصمیم سالی رونی را «پرمخاطره» خواندند.

گفته شده چند روز پس از تصمیم رونی، ۷۰ نویسنده از کشورهای مختلف از او حمایت کرده‌اند. رمان «دنیای زبیا، تو کجایی؟» چنان محبوب شد که با طرح جلد این کتاب کالاهایی تولید و به یکی از نمادهای فرهنگی حمایت از مردم مظلوم فلسطین در جهان معاصر تبدیل شد. سالی رونی نخستین رمان خود با عنوان «گفت و گو با دوستان» را در سال ۲۰۱۷ منتشر کرد. او در کالج تربیتی دابلین (TCD) زبان انگلیسی خواند و در مقطع کارشناسی ارشد رشته علوم سیاسی را آغاز کرد که تمامش نکرد و در عوض، در رشته ادبیات آمریکایی در سال ۲۰۱۳ در مقطع کارشناسی ارشد فارغ‌التحصیل شد.

لغتنامه مخفی نسل زد

دایره واژگانی عجیب نوجوانان امروزی از کجای می‌آید و آیا برای زبان فارسی خطرناک است؟

گزارش
لیلا شریف
روزنامه‌نگار

فقط کافی است برای چند دقیقه در معرض گفت‌وگوی دهه هشتادی‌ها قرار بگیرید، آن زمان است که دنیای ناشناخته این نسل بیشتر عیان می‌شود و برای فهمیدن هر جمله نیاز به توضیح اصطلاحاتی است که در بین این نسل کاربرد دارد. حق پرومکس، سمی بودن، اکلیلی شدن، اسسیم خنده و... فقط بخش کوچکی از اصطلاحات پر کاربرد در بین دهه هشتادی‌هاست و هر روز به تعداد این واژه‌های غریبه زبان فارسی اضافه می‌شود. شاید برخی از این اصطلاحات برای گوش بیشتر مردم آشنا باشد، اما کم نیستند کلماتی که مخصوص کاربرد این شبکه اجتماعی و گروه‌های دوستی در مناطق خاص شهری هستند که با وجود جدید بودن، هنوز جای چندانی در دایالوگ‌های روزمره جوانان دهه هشتادی ندارند و تنها در میان گروه‌های محدود مورد استفاده قرار می‌گیرند.

«شبکه‌های اجتماعی جای تلویزیون را گرفتند»

استفاده از اصطلاحات خاص، مخصوص دهه هشتادی‌ها نیست، این زبان مخفی در میان نسل‌های قبل هم رواج داشت، اما واقعیت این است که تا یک‌دهه پیش برنامه‌های تلویزیونی بودند که نبض جامعه را در ایجاد اصطلاحات جدید در دست داشتند. کافی بود یک سریال ایرانی در تلویزیون پخش شود و بازیگران آن یک واژه خاص را استفاده و تکرار کنند، پس از چند روز در هر جمعی جدید دیده می‌شد. این روزها برنامه‌های تلویزیونی نقش چندانی در ایجاد و گسترش اصطلاحات جدید ندارند و شاید به جرات بتوان گفت که بازیگر اصلی این میدان، شبکه‌های اجتماعی و اینترنتی است که نسل جدید در آن حضور پررنگی دارند.

رد فلگ

واژه Red flag یا همان پرچم قرمز در زبان انگلیسی، اغلب برای توصیف نشانه یا نشانه‌هایی از خطر یا موارد منفی استفاده می‌شود؛ به این معنا که موضوع مورد اشاره، نیاز به توجه یا ملاحظه دارد. علاقه به این واژه از توییتر کلید خورد و به سرعت در گفت‌وگوهای روزانه هم مورد استفاده قرار گرفت.

اسپیم خنده

برای نشان دادن خنده بسیار شدید از این اصطلاح استفاده می‌کنند. این اصطلاح بیشتر در میان کاربران Twitch (یک سرویس پخش زنده بازی‌های ویدئویی) رایج است و از بستر این سرویس پخش زنده، پایش به گفت‌وگوهای دهه هشتادی‌ها باز شد.

تبر زدن

این واژه از بازی مافیاءورد زندگی روزمره بسیاری از جمله دهه هشتادی‌ها شد و برای توصیف افرادی است که گمراه شده‌اند و دست به تصمیم‌گیری اشتباه می‌زنند.

سمی بودن

مفهوم «افراد سمی» ممکن است به معنای مختلفی اشاره داشته باشد. در برخی موارد، این اصطلاح به افرادی اطلاق می‌شود که در ارتباطات خود نقدهای منفی، تمهت یا رفتارهای تخریبی انجام می‌دهند. این افراد ممکن است ویژگی‌های خاصی داشته باشند که باعث مسخندگی در ارتباطات اجتماعی‌شان شود.

عالی نواختن

زمانی که نوبت به تعریف از کسی برسد، دهه هشتادی‌ها از این جمله استفاده می‌کنند. این توصیف در حوزه موسیقی به کار نمی‌رود؛ مثلاً ممکن است که یک دهه هشتادی برای تعریف از دستبخت یک نفر بگوید: «عالی نواختی.»

پوکرفیس

کسی که هیچ احساسی در چهره‌اش مشخص نیست.

«چند اصطلاحی که شاید از یک دهه هشتادی شنیده باشید»

هر دهه هشتادی یک لیست طولانی از اصطلاحاتی دارد که برای برقراری ارتباط با هم‌سن و سال‌هایش از آن استفاده می‌کند و گاهی ردی از این اصطلاحات در میان گفت‌وگو با دیگران هم دیده می‌شود و از چهره‌های متعجب و نگاه‌های مبهم مخاطبان نسل‌های قبل، باید قبول کرد که گفت‌وگو با این نسل نیاز به دفترچه راهنما دارد و به همین دلیل چند اصطلاح رایج میان این نسل را ترجمه کرده‌ایم:

دانلود کردن

این کلمه وقتی در یک گفت‌وگوی روزمره استفاده می‌شود یا معنایش در بستر اینترنت متفاوت است؛ به‌عنوان مثال وقتی کسی می‌گوید «دانلود حوله» یعنی حوله را می‌خواهد یا در حال خرید حوله است.

حق پرومکس

برای زمان‌هایی به کار می‌رود که بخواهند به طرف مقابل بگویند صحبت‌های تو بسیار درست و مورد تأیید است.

نوب (newbie)

فرد تازه کاری که یادگیری بسیار ضعیفی دارد.

سوپر

برای توصیف فردی استفاده می‌شود که بسیار مثبت و بدون اشتباه است.

کابل روگرفتن

یعنی خود را ناآگاه نشان دادن و به اصطلاح قدیمی خود را به کوچ‌علی‌چپ زدن.

اکلیلی شدن

وقتی یک دهه هشتادی از اتفاقی ذوق زده شود، از این اصطلاح استفاده می‌کند و می‌گوید که «اکلیلی شدم».

شیپ (ship)

ترکیب این کلمات ناشی از اثر گذاری زبان انگلیسی در گفت‌وگوهای روزمره این نسل و البته تبدیلی آنها در استفاده از کلمات است. این نسل به جای استفاده کامل از یک کلمه، بخشی از آن را استفاده می‌کنند که برایشان راحت‌تر است. وقتی یک دهه هشتادی می‌گوید که «شما با یا یکی از دوستانم شیپ می‌کنم.» منظورش کلمه relationship (رابطه) یا friendship (دوستی) است.

گنگش بالاس

یعنی خیلی فرد خاصی است و خودش را بالاتر از بقیه می‌داند.

زبان فارسی با اصطلاحات دهه هشتادی‌ها تخریب نمی‌شود

امروز ما شاهد هستیم که دهه هشتادی‌ها با اصطلاحات خاص خود به گفت‌وگو می‌پردازند و گاهی برای فهم کلمات نیاز است که اصطلاحات خاص برای مخاطب معنا شود. به نظر شما این اصطلاحات می‌توانند اثر گذاری بر زبان فارسی داشته باشند؟

ماهیت زبان مخفی به گونه‌ای است که بسیار پویاتر از الفاظ معمولی زبان شناخته می‌شود؛ در مقابل شاهد هستیم که الفاظ معمولی زبان عمر بیشتری دارند و پایدارتر هستند. فرهنگ لغات زبان مخفی به شکل مخفی درست می‌شوند و بنابراین نباید شفاف باشند، اما پس از مدتی که کاربرد و استمرار زبان مخفی زیاد می‌شود، شاهد شفاف شدن آن هستیم. با توجه به اینکه یکی از اهداف ابداع‌کنندگان زبان مخفی این است که کسی زبان آنها را متوجه نشود، زمانی که این زبان شفاف و به گفت‌وگوهای مردم عادی راه پیدا می‌کند، تلاش می‌شود تا مترادف‌هایی شبیه به آن اصطلاحات ساخته شود؛ به همین دلیل ما می‌بینیم که این اصطلاحات بسیار سریع تغییر می‌کنند.

این زبان مخفی بیشتر از جانب نوجوانان ابداع می‌شود؟
بله؛ بیشتر نوجوانان ابداع می‌کنند و به کار می‌برند. زمانی که نوجوانان به سن بلوغ می‌رسند و دانشگاه می‌روند، شاهد رنگ باختن این الفاظ در گفت‌وگوهایشان هستیم.

چرا نوجوانان‌ها به این سببست می‌روند که در جمع‌های خودشان از این زبان مخفی استفاده کنند؟
این زبان مخفی بیشتر از جانب نوجوانان ابداع می‌شود؛ بلکه بیشتر نوجوانان ابداع می‌کنند و به کار می‌برند. زمانی که نوجوانان به سن بلوغ می‌رسند و دانشگاه می‌روند، شاهد رنگ باختن این الفاظ در گفت‌وگوهایشان هستیم.

چرا نوجوانان‌ها به این سببست می‌روند که در جمع‌های خودشان از این زبان مخفی استفاده کنند؟
شما معتقدید که زبان مخفی موجب تخریب زبان فارسی می‌شود؟
بله؛ بیشتر نوجوانان ابداع می‌کنند و به کار می‌برند. زمانی که نوجوانان به سن بلوغ می‌رسند و دانشگاه می‌روند، شاهد رنگ باختن این الفاظ در گفت‌وگوهایشان هستیم.

۱۰ میلیون تومان وام ازدواج برای دانشجویان
مسعود گنجی، رئیس صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم، وام ازدواج دانشجویان برای دانشجویان مجرد دانشگاه‌های دولتی که در طول تحصیل برای بار اول ازدواج می‌کنند، ۱۰ میلیون تومان پرداخت می‌شود. ثبت نام وام ازدواج دانشجویی از اول آبان ماه آغاز شده و تا اول آذرماه ۱۴۰۳ ادامه دارد.

پیشنهاد افزایش ۴۰ درصدی مستمری مددجویان بهزیستی
سیدجواد حسینی، سرپرست سازمان بهزیستی کشور، برای اجرای مطلوب قانون حمایت از حقوق معلولان ۱۵۳ هزار میلیارد تومان در لایحه بودجه ۱۴۰۴ نیاز است که این رقم در سال جاری ۱۲ هزار میلیارد تومان بود. در لایحه بودجه افزایش میزان مستمری مددجویان را رقم ۴۰ درصد پیشنهاد داده‌ایم.

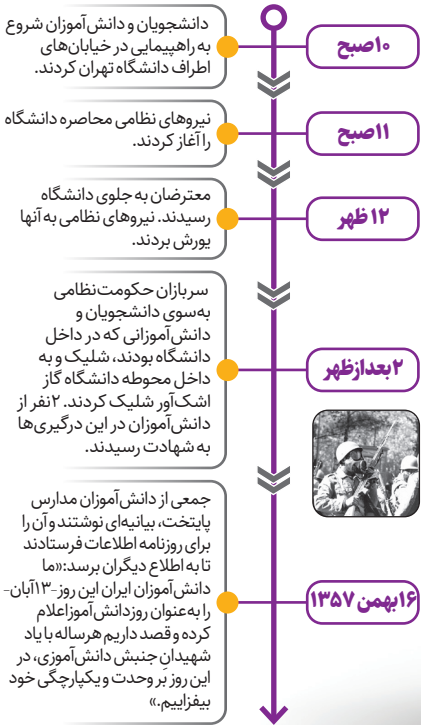
روزشمار

روایت ۲ رویداد مهم در ۱۳ آبان

۱۳ آبان در تاریخ انقلاب کشورمان، نقطه‌ای است که فعالیت سیاسی دانش آموزان و دانشجویان به نقطه اوج خود رسید و توانستند روایتی ماندگار را به نام خود ثبت کنند. در یک سوی تاریخ، دانش آموزان انقلابی قرار گرفته بودند که روزهای منتهی به انقلاب اسلامی، همراه با مردم راهی خیابان‌ها شدند و در سوی دیگر هم دانشجویان یک سال پس از پیروزی انقلاب پای در میدان گذاشتند و لانه جاسوسی را تسخیر کردند.

چرا ۱۳ آبان به نام دانش آموزان گره خورد؟

سال ۱۳۵۷ بود که دانش آموزان در ۱۳ آبان به دلیل سالروز تبعید امام خمینی (ره) به تکریم، کلاس‌های درس خود را تعطیل کردند و در دانشگاه تهران با دانشجویان انقلابی همصدا شدند.

تسخیر با نقش آفرینی دانشجویان ۹ ماه از انقلاب گذشته بود که نزدیک به ۴۰۰ دانشجو دست به تسخیر سفارت آمریکا زدند. تسخیر لانه جاسوسی از ۱۳ آبان ۱۳۵۸ تا ۵ دی ۱۳۵۹ یعنی ۴۴۴ روز ادامه داشت و موجب تغییر مسیر رابطه ایران و آمریکا شد.

روز اول ساعت ۱۰ صبح، گروهی نزدیک به ۴۰۰ نفر در خیابان طالقانی دست به راهپیمایی زدند و پس از چند دقیقه، درست وقتی که در روبروی سفارت آمریکا رسیدند، از یک دیوار سفارت بالا رفتند و ساختمان سفارت را تسخیر کردند.

روز دوم امام خمینی (ره) حرکت دانشجویان را مورد تأیید قرار دادند و گفتند: «... آن مرکزی هم که جوان‌های ما رفتند گرفتند. آنطور که اطلاع دادند، مرکز جاسوسی و مرکز توطئه بوده است. آمریکا توقع دارد که شاه را ببرد به آنجا مشغول توطئه، پانگامی و جاسوسی باشد. ما اینها را توطئه درست کنند و جوان‌های ما پیشینند و تماشا کنند.»

روز شانزدهم دانشجویان ۳ گروه‌گزار می‌دهند؛ دو تفنگدار سیاهپوست و یک مثنی‌زن. روز بعد آنها «افرنزن و سیاهپوست دیگر را نیز آزاد می‌کنند.»

روز ۱۴۰ چهارمین روز فروردین ۱۳۵۹ است که کاتر رئیس جمهور آمریکا نامه‌ای محرمانه خطاب به امام خمینی می‌نویسد: «ما آماده هستیم که باقی‌بقی جدید مولود انقلاب ایران را می‌دهد تا نامه محقیانه کارز منتشر شود. در آمریکا انتشار این نامه یک اقتضای سیاسی برای کاتر بود.»

روز سوم خبرگزاری فرانسه گزارش می‌دهد تا چند روز دیگر یک هیات آمریکایی که از جانب دانشجویان پیرو خط امام دعوت شده، احتمالاً وارد تهران خواهد شد. هیات تحقیق هم به تهران آمد و خواستار دیدار با گروه‌گان‌ها شد. اما دانشجویان اعلام کردند که اجازه نمی‌دهند اعضای این کمیسیون با گروه‌گان‌ها ملاقات کنند.

روز ۱۵۵ امام خمینی از کاتر به خاطر قطع رابطه با ایران تشکر می‌کند و می‌گوید: «قطع رابطه به این معناست که آمریکا از نفوذ در ایران قطع امید کرده است.»

روز ۳۴۲ پس از مدت‌ها کشمکش بالاخره امام خمینی شروط چهارگانه‌ای را برای آزادی گروه‌گان‌ها اعلام می‌کند؛ بازگرداندن دارایی‌های شاه، تعهد به عدم‌مداخله در امور ایران، آزاد کردن دارایی‌های ایران در آمریکا و لغو ادعاهای آمریکا علیه ایران.

روز ۴۴۴ سرانجام هویامی الجزایری ۵۲۱ آمریکایی درحالی که بدرفه‌کنندگان شعار «مرگ بر آمریکا» سر می‌دادند، شکار ایران را ترک کرد.